

Editörden

Değerli Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi okurları,

Bu sayımızda hem ilk ve orta öğretim hem de yüksek öğretim düzeyinde çeşitli konuları ele alan beş makaleyi okuyucuların ilgisine sunuyoruz. Bu sayıda sunulan çalışmalarda nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları benimsenmiştir. Ele alınan konular bakımından eğitim örgütlerinde değişime karşı tutum, örgütsel adanmışlık, öznel iyi oluş ve örgütsel sessizlik gibi örgütsel davranış konuları ağırlıklı yer almaktadır. Bu sayıda yer verilen çalışmaların her birinin örgütsel davranış bağlamının yanında Türkiye’deki eğitim politikalarına da ışık tutacak nitelikte olduğunu söylemek mümkündür.

Bu sayımızın ilk makalesi, Çalışkan ve Gökalp tarafından hazırlanmıştır. “*Örgütsel Değişimde Mikro Bakış Açısı: Bilişsel Uyumsuzluk, Anlamlandırma ve Örgütsel Değişime Hazır Olma*” başlığını taşıyan makale nitel bir çalışma olarak desenlenmiş ve öğretmen adaylarından veri toplanarak hazırlanmıştır. Çalışmanın bulguları değişimin bireysel, örgütsel ve yönetsel dinamiklerinin, bireylerin değişime bakış açılarını belirlediğini ortaya koymuşlardır. Katılımcı öğretmen adayları, değişimi birey ve örgüt açısından olumlu değerlendirirken, değişimin uygulama yaklaşımını ifade eden yönetsel boyutu hakkında çekincelerini bildirmişlerdir. Çalışma, eğitim sistemlerinin değişik boyutları üzerine sık sık değişime girilen bir ortamda, eğitimle ilgili grupların (öğretmen, yönetici, veli, öğrenci) değişimi nasıl algıladıkları ve değişime karşı nasıl bir tutum takındıklarının anlaşılması bakımından yol gösterici sonuçlar ortaya koymuştur. Sayımızda yer alan ikinci makale Dilekçi ve Limon tarafından “*Okul Müdürlerinin Öğretimsel Liderlik Davranışları ile Öğretmenlerin Mesleki Adanmışlıkları Arasındaki İlişkide Öznel İyi Oluşun Aracı Rolü*” başlığıyla hazırlanmıştır. Çalışma okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışları ile öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları arasındaki ilişkide öznel iyi oluşun aracı rolünü incelemiştir. Toplam 238 öğretmenden oluşan örneklemden toplanan veri seti üzerine yapılan analizler öğretmenler okul müdürlerinin yeterli düzeyde öğretimsel liderlik davranışı sergilediklerini düşündüklerini, yine kendilerinin öznel iyi oluş ve mesleki adanmışlık düzeylerinin yüksek olduğunu göstermiştir. Öğretimsel liderliğin öznel iyi oluşun ve öznel iyi oluşun da mesleki adanmışlığın anlamlı bir yordayıcısı olduğu ortaya çıkarılırken, öğretimsel liderliğin mesleki adanmışlığı doğrudan anlamlı biçimde yordadığı belirlenmiştir. Çalışmanın odağındaki öznel iyi oluşun aracılık rolüne ilişkin olarak olumlu sonuçlara ulaşılmış, öğretimsel liderlik ile mesleki adanmışlık arasındaki ilişkide öznel iyi oluşun aracı rolü üstlendiği ortaya çıkarılmıştır. Dolayısıyla, okullarda sadece öğretimsel liderliğe değil, öznel iyi oluşa odaklanmak gerektiği, buna yönelik politika ve uygulamalara yer verilmesinin yerinde olacağı sonucuna varılmıştır. Bu sayımızda yer verdiğimiz üçüncü makalemiz “*Öğretim Elemanları-*

nin Bakış Açısıyla Örgütsel Sessizlik” başlığı ile Evren ve Sarpkaya tarafından hazırlanmıştır. Çalışma, örgütsel sessizlik kavramını yükseköğretim düzeyinde ele almış ve örgütsel sessizliğin nedenleri ve sonuçları irdelenmiştir. Karma yöntem yaklaşımlarından biri olan açıklayıcı sıralı desen olarak desenlenen çalışmanın nicel örneklemini 376; nitel çalışma grubunu 12 öğretim elemanı oluşturmuştur. Bulgular, üniversitede örgütsel sessizlikte atama ve yükseltme sürecinin etkili olduğu, bu süreçte olan öğretim elemanlarının süreçlerinin olumsuz etkilenmesi kaygısıyla örgütsel sessizlik tutumunu gösterdikleri, dolayısıyla akademideki hiyerarşinin sessizlikte etkili olduğunu ortaya koymuştur. Akademik kariyer basamaklarının sonunda olan öğretim elemanların sessizliğinin ise öğrenilmiş çaresizliğe dayandığı bulunmuştur. Bu sayımızın dördüncü makalesi Işık ve Sezgin tarafından “*Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Geleceğine İlişkin Olarak Eğitim Yönetimi Alanındaki Akademisyenlerin Görüşleri*” başlığı ile hazırlanmıştır. Çalışma olgu-bilim çalışması olarak desenlenmiş ve yarı-yapılandırılmış görüşmelerle veri toplanmıştır. Yazarlar Türkiye’de öğretmen eğitimi sisteminin köklü sorunlarla çevrelenmiş olduğunu, sistemin geliştirilmesi için öncelikle ontolojik ve epistemolojik temellerinin oturtulması gerektiği savunmuşlardır. Bu sayımızın son makalesi İlter tarafından “*Öğretmenlerin Lisansüstü Eğitime Katılımını Teşvik Eden Etmenler ve bu Eğitim Sürecinde Karşılaştıkları Engeller*” başlığı ile hazırlanmıştır. Son yılların önemli tartışmalarından biri olan öğretmenlerin lisansüstü eğitim almaları ile ilgili olan çalışma, lisansüstü eğitim gören öğretmenlerin lisansüstü eğitime katılımını teşvik eden etmenleri ve lisansüstü eğitim süreçlerini etkileyen faktörleri incelemeyi amaçlamıştır. Tarama çalışması olarak desenlenen çalışma, halihazırda lisansüstü çalışma yapmakta olan 295 öğretmen ile yapılmıştır. Araştırmanın bulguları, kariyer gelişimi, akademik özerklik, karar vermede öz-güven, eleştirel düşünme ve alanda yeni bilgi ve beceri kazanımını öğretmenleri lisansüstü çalışmaya yönlendiren başlıca etmenler olduğunu göstermiştir. Buna karşılık, bulgular lisansüstü eğitiminin öğretmenlerin iş doyumunu arttırmadığını ortaya koymuştur. Son olarak, lisansüstü eğitimin bireysel düzeyde önemli sorunları da birlikte getirdiğini gözlenmiş, iş-özel yaşam dengesi ve stresin lisansüstü eğitim gören öğretmenlerin karşılaştıkları başlıca sorunları olduğu ortaya konmuştur.

Çalışmada yer verdiğimiz makalelerin araştırmacılara ve uygulamadaki meslektaşlara faydalı olmasını dileriz.

Editörler

Kadir BEYÇİOĞLU

Yaşar KONDAKÇI